

Tidligere blev fagbevægelsens støtte til Socialdemokratiet i den offentlige debat forsvaret med, at både partiet og bevægelsen repræsenterede arbejderklassen. De Konservatives støtte fra arbejdsgiverne blev også begrundet med et påstået interessefællesskab. Desuden henviste begge politiske sider i Folketingsalen til, at hvis kun den ene side modtog støtte, ville der opstå ubalance.

I dag er den politiske virkelighed en anden. Siden begyndelsen af 1970'erne har der været store forskydninger i vælgergrupperne. Den klassiske arbejdervælger, der generation efter generation kun stemmer på Socialdemokratiet og føler en nøje sammenhæng mellem sit faglige arbejde og sit partipolitiske ståsted, eksisterer stort set ikke. Det samme gør sig gældende for arbejdsgivere, landmænd og andre grupper. Mange vælgere føler ingen tilknytning overhovedet til de partier, som deres faglige organisationer tildeler store millionbeløb. Tværtimod opleves det ofte som dybt

uretfærdigt, at man gennem sit faglige eller erhvervs-mæssige medlemskab er tvunget til at bidrage til partipolitisk arbejde, som man ikke har sympati for. Det er i strid med moderne demokratiopfattelse, at lønmodtagere, mindre arbejdsgivere og andre tvinges til at betale bidrag gennem deres medlemskab af LO, DA og forbund og medlemsorganisationer under hovedorganisationerne. Det giver et stort demokratisk underskud, at nogle få partier, Socialdemokratiet, Venstre og De Konservative, accepterer at modtage tvangsudskrevne støtte midler fra disse organisationer og forbund.

Der er i dag i befolkningen en meget stærk uvilje mod denne tvang. Et stort flertal i befolkningen og et flertal i alle partier, også i Socialdemokratiet, Venstre og Det Konservative Folkeparti, ønsker en skærpelse af lovgivningen. Nedenstående undersøgelse viser danskernes holdning til partistøtte.

Tabel 6. Danskernes holdning til partistøtte fra fagbevægelser og arbejdsgivere¹⁸⁾

	Alle	DF	VK	S	SF/Ø
Bør fagbevægelsen standse støtten til Socialdemokratiet?					
Ja	69	94	81	50	57
Nej	23	6	12	41	37
Ved ikke	8	0	7	9	6
Bør arbejdsgiverne og erhvervslivet standse støtten til de borgerlige partier?					
Ja	65	84	72	48	62
Nej	25	9	18	40	30
Ved ikke	10	6	9	12	8
Bør Folketinget skærpe loven om partistøtte?					
Ja	59	85	65	52	50
Nej	26	8	24	30	34
Ved ikke	14	7	11	18	15

En lignende undersøgelse er offentliggjort i 2003.¹⁹⁾ Her har man spurgt en række medlemmer af de politiske partier, om fagforeningers og erhvervsor-

ganisationers økonomiske støtte til partier bør afskaffes. Resultatet ses i nedenstående tabel.

Tabel 7. Partimedlemmers holdning til afskaffelse af fagforeningers og erhvervsorganisationers økonomiske støtte til partier

	EL	SF	S	RV	CD	KRF	V	KF	DF	Alle vejet
	15	12	-27	50	24	70	43	23	75	19
Antal	563	460	514	509	410	368	446	481	408	4.169

Tallene er gennemsnit beregnet efter følgende kodning: helt enig = 100, enig = 50, hverken/eller = 0, uenig = -50, helt uenig = -100.